

GRAAG REACTIE NIET LATER DAN 18-03 I.V.M. PUBLICATIE
TER BESLISSING

Aan
de minister

16/3

nota

Update non-paper zakelijke betaalrekening en aanbieding
aan de Eerste Kamer

Generale Thesaurie
Directie Financiële
Markten

Persoonsgegevens

Datum
10 maart 2025

Notanummer
2025-0000073475

Bijlagen

1. Nota aanbieding TK
2. Aanbiedingsbrief EK
3. Non-paper zakelijke betaalrekeningen

Aanleiding

Recent bent u akkoord gegaan met de verzending en openbaarmaking van het non-paper *faciliteren toegang zakelijke betaalrekeningen* aan de Tweede Kamer en Europese Commissie, indien er geen significante wijzigingen plaatsvonden na interdepartementale afstemming en afstemming met lidstaten (bijlage 1). Wij verzoeken u om ook akkoord te gaan met aanbieding van het non-paper aan de Eerste Kamer.

Beslispunten

1. Bent u akkoord met de verzending van het non-paper aan de Eerste Kamer en openbaarmaking van de nu voorliggende nota met bijbehorende stukken, conform beleidslijn Actieve openbaarmaking?
2. Indien u akkoord bent, verzoeken wij u om ook de aanbiedingsbrief voor de Eerste Kamer te ondertekenen (bijlage 2).

Kern

- Na de interdepartementale afstemming is er, op suggestie van het ministerie van Defensie, een aanvulling toegevoegd over de toegevoegde waarde voor de veerkracht van de Europese defensie (industrie) en het vergroten van de veiligheid.
- Er zijn geen verdere wijzigingen in de inhoud van het non-paper t.o.v. de vorige versie. In bijlage 3 vindt u de nieuwe versie van het non-paper.
- Internationaal/diplom. belang
- Op 20 maart vindt er een ambtelijke werkgroep plaats in EU-verband, voorgezeten door de Europese Commissie, waarbij het faciliteren van betaalrekeningen voor zakelijke klanten aanbod komt. Het is gewenst om de formele publicatie en verspreiding hiervoor te laten plaatsvinden.

Communicatie

Geen aanvullende communicatie voorzien.

Politiek/bestuurlijke context

N.v.t.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Bepaalde informatie kan niet openbaar gemaakt worden i.v.m. diplomatieke gevoeligheden.

TER BESLISSING

Aan
de minister

nota

Non-paper faciliteren toegang zakelijke betaalrekeningen

Generale Thesaurie
Directie Financiële
Markten

Persoonsgegevens

Datum

23 januari 2025

Notanummer

2025-00000259013

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief
2. Non-paper Zakelijke Betaalrekeningen
3. Kamerbrief 1 juli 2024

Aanleiding

- Het ministerie ontving de afgelopen jaren veel signalen dat zakelijke klanten problemen ervaren bij de toegang tot een zakelijke betaalrekening.
- U heeft aangegeven dit te willen aanpakken, onder andere door dit onderwerp te agenderen op EU-niveau. Hiervoor hebben wij een non-paper geschreven.

Beslispunten

1. Bent u akkoord met de inhoud van het non-paper over zakelijke betaalrekeningen?
2. Bent u akkoord met het zoeken naar andere lidstaten die dit non-paper mede willen ondertekenen?
3. Als er geen significante wijzigingen zijn uit het ambtelijke afstemmingsproces (CoCo) en met andere lidstaten, wordt het non-paper na akkoord van de ministerraad met bijbehorende stukken door u verzonden naar de Tweede Kamer en de Europese Commissie. Wij verzoeken u om daartoe vast de aanbiedingsbrief te ondertekenen.
4. Bent u akkoord met de verzending en openbaarmaking van het non-paper en de bijbehorende bijlages en de nu voorliggende nota, conform beleidslijn Actieve openbaarmaking onzichtbaar gemaakt, zodra er interdepartementaal afstemming heeft plaatsgevonden en dit niet leidt tot significante wijzigingen?

Kernpunten

- U heeft aangegeven onder andere te willen inzetten op Europese regelgeving.
- De Europese Richtlijn Betaalrekeningen (Payment Accounts Directive: PAD), waarborgt het recht van natuurlijke personen op toegang tot een basisbetaalrekening, maar soortgelijke wetgeving voor zakelijke klanten ontbreekt.
- In het non-paper wordt voorgesteld om de reikwijdte van de PAD uit te breiden naar zakelijke klanten (e.g. juridische entiteiten, stichtingen en verenigingen).
- Andere EU-lidstaten ervaren vergelijkbare problemen, waardoor een Europese aanpak voor deze grensoverschrijdende problematiek wenselijk is. Ook leidt dit tot een gelijk speelveld.
- De Europese Commissie start op korte termijn een publieke consultatie over de PAD. Dit biedt ruimte om aandacht te vragen voor het non-paper.

- Niet te mitigeren antiwitwasrisico's blijven een uitzondering voor het weigeren van klanten, ook met nieuwe wetgeving (zie toelichting).
- We streven ernaar om het non-paper door meerdere EU-lidstaten te laten ondertekenen (zie toelichting).
- Als u akkoord bent gaan wij op zoek naar andere lidstaten die willen medeondertekenen.

Toelichting

Achtergrond

- U heeft de Tweede Kamer tijdens het commissiedebat van 22 januari 2025 en in uw beleidsvisie op de financiële sector (gepubliceerd op 20 januari 2025) geïnformeerd over uw huidige inzet op twee sporen:
 - 1) Voor de korte termijn zelfregulering: betrokken partijen zijn in overleg om tot afspraken te komen, bijvoorbeeld een convenant; en
 - 2) Voor de lange termijn wetgeving op Europees niveau, aangezien de regels voor het betalingsverkeer met name op EU-niveau zijn vastgesteld.
- U heeft aangegeven nationale regelgeving te overwegen als deze sporen niet succesvol blijken.

Grensoverschrijdende problematiek

- De meeste betalingsverkeerswetgeving komt uit de EU. Het is daarom logisch om dit punt ook op EU-niveau aan te pakken. Een herziening van de PAD is o.i. de juiste plek hiervoor.
- De PAD garandeert toegang tot basisbetaalrekeningen voor particulieren. Daarnaast bevordert de PAD de transparantie van kosten, vergemakkelijkt grensoverschrijdende overschrijvingen, de mogelijkheid om betaalrekeningen te vergelijken en verbetert concurrentie tussen aanbieders van betaalrekeningen.
- Het non-paper belicht dat verschillende nationale oplossingen in de lidstaten onwenselijk zijn, aangezien dit kan leiden tot mogelijke concurrentievoordelen voor landen met een recht op een basisbetaalrekening, en tevens kan leiden tot marktconcentratie (groepen klanten die lastig een zakelijke betaalrekening krijgen zullen zich mogelijk in een lidstaat vestigen). Daarmee zou het level playing field in de EU uit balans kunnen raken en kunnen er waterbed-effecten ontstaan.

Wwft en AMLR uitzondering

- Op grond van de wet moet een bank die een witwasrisico signaleert maatregelen nemen om dit risico te mitigeren. Als dat niet lukt, dan moet de bank de klant weigeren. Dit geldt ook bij de basisbetaalrekening voor consumenten. Een basisbetaalrekening is daarmee met name een oplossing voor klanten die om andere redenen dan de Wwft geweigerd worden. Uit onderzoek van DNB blijkt dat in 2022 18% aanvragen van zakelijke klanten op basis van de Wwft geweigerd zijn en het overige deel om andere redenen.
- Verbetering van de risicogebaseerde aanpak door poortwachters (en specifiek banken) blijft hiermee een aandachtspunt. In de uitwerking van het regeerprogramma op het terrein van het voorkomen van witwassen gaat u hier nader op in.

Krachtenveld

Internationaal/diplom. belang

- Wij zullen de Europese Commissie ook attenderen op andere verbetermogelijkheden voor de PAD (zoals nummerportabiliteit).

Internationaal/diplom. belang

Communicatie

- Voor deze fase geen communicatie voorzien.

Politiek/bestuurlijke context

- Op 5 april 2022 werd de motie-Azarkan (DENK) over het voor banken onmogelijk maken om gehele branches een bankrekening te ontzeggen aangenomen. In april 2025 wordt hier bij de uitwerking van het regeerprogramma verder aandacht aan besteed.¹
- Op 4 oktober 2022 werd de motie-van Dijk/Grinwis (CDA/CU) aangenomen over het zorgen dat de financiële dienstverlening aan stichtingen en verenigingen laagdrempelig beschikbaar blijft en dat deze partijen niet generiek als hoog risico worden beoordeeld en dat een individuele risicobeoordeling door banken leidend is en het toezicht van DNB daarop is

¹ Kamerstukken II 2022-2023, 31 4 77,, nr.

afgestemd. In april 2025 wordt hier bij de uitwerking van het regeerprogramma verder aandacht aan besteed.²

- Op 29 november 2022 werd de motie-Prast (PvdD) aangenomen die de regering verzoekt om te voorkomen dat banken een rekening weigeren of eenzijdig opheffen zonder dat daar vanuit perspectief van witwassen een gerechtvaardigde reden voor is. In april 2024 is voor het laatst een overzicht met de Tweede Kamer gedeeld over de problemen die zakelijke klanten ervaren met de toegang tot een bankrekening. Wij werken nog aan de acties hiervoor.³

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Bepaalde informatie kan niet openbaar gemaakt worden i.v.m. diplomatieke gevoeligheden.

² Kamerstukken II 2022-2023, 232 5 45,, nr.

³ Kamerstukken I 2022-2023, 36200-AO, nr.